

Nr 35.

Ankom till riksdagens kansli den 31 mars 1943 kl. 2 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående dels förhöjt familjepensionsunderlag för förre studierektorn C. Eneman, dels ock rätt till viss tjänstårsberäkning i pensionshänseende för förra distriktsbarnmorskan Ellen Amalia Maria Lehman.

I en den 5 mars 1943 dagtecknad proposition nr 124, som hänvisats till bankoutskottets förberedande handläggning, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, förelagt riksdagen förslag angående dels förhöjt familjepensionsunderlag för förre studierektorn vid arméns underofficersskola, f. d. läroverksadjunkten Carl Eneman, dels ock rätt till viss tjänstårsberäkning i pensionshänseende för förra distriktsbarnmorskan Ellen Amalia Maria Lehman, född Vallén.

1:o.

Förre studierektorn vid arméns underofficersskola, f. d. läroverksadjunkten Carl Eneman. Under punkten 1 av förevarande proposition föreslår Kungl. Maj:t riksdagen medgiva, att för förre studierektorn vid arméns underofficersskola, f. d. läroverksadjunkten Carl Eneman, familjepensionsunderlaget vid tillämpning av bestämmelserna i mom. 7 av övergångsstadgandena till kap. IX reglementet för statens pensionsanstalt må anses utgöra 2,400 kronor.

Av handlingarna i ärendet inhämtas,

att Eneman är född den 12 mars 1873;

att han vid uppnådd pensionsålder från och med den 1 juli 1938 avgått från befattningen såsom adjunkt vid högre allmänna läroverket i Skövde med rätt till hel adjunktspension till belopp av 4,764 kronor för år, att utgå enligt bestämmelserna i civila tjänstepensionsreglementet;

att han alltifrån arméns underofficersskolas tillblivelse den 1 juli 1926 till och med den 30 juni 1938 med åtnjutande av ledighet från befattningen såsom läroverksadjunkt varit förordnad såsom studierektor vid underofficersskolan;

att han i egenskap av studierektor uppburit arvode med, förutom dyrtidstillägg, 9,500 kronor för år, varjämte han vid underofficersskolan åtnjutit timlärararvode, som under de sista fem åren utgjort i medeltal omkring 2,400 kronor för år;

samt att 1938 års riksdag (prop. nr 302; bankoutsk. utl. nr 47; riksd. skr. nr 315) medgivit, att Eneman finge från och med dagen näst efter den, då efter avgång från befattningen såsom läroverksadjunkt förordnandet för honom såsom studierektor vid underofficersskolan upphörde, under sin återstående livstid uppbära — utöver honom författningsenligt tillkommande pension — tilläggspension från anslaget till diverse pensioner och understöd m. m. till belopp av 1,440 kronor för år.

Statens pensionsanstalt har ansett det vara skäligt, att Enemans ställning i familjepensionshänseende förbättrades på liknande sätt som ägt rum beträffande hans tjänstepensionsförmåner. Pensionsanstalten har sålunda tillstyrkt, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva, att för Eneman familjepensionsunderlaget vid tillämpning av bestämmelserna i mom. 7 av övergångsstadgandena till kap. IX reglementet för pensionsanstalten måtte anses utgöra 2,400 kronor, samt beträffande beräkningen av den sålunda föreslagna förbättringen i familjepensionshänseende anfört i huvudsak följande.

Det synes pensionsanstalten lämpligt att Enemans familjepensionsunderlag höjes med ett belopp motsvarande skillnaden mellan, å ena sidan, den familjepension, som vid Enemans avgång tillkom statlig extra ordinarie befattningshavare i 29 lönegraden, och, å andra sidan, det för honom nu gällande familjepensionsunderlaget eller med 450 kronor, minskat med förslagsvis 20 procent på grund av att familjepensionsavgifter för höjningen icke blivit av honom erlagda. Familjepensionsunderlaget skulle därigenom komma att bliva 2,400 kronor, d. v. s. samma underlag som enligt familjepensionsreglementet gällde för extra ordinarie befattningshavare i 28 lönegraden.

Utskottet, som icke funnit anledning till erinran mot vad Kungl. Maj:t i förevarande hänseende föreslagit, får hemställa,

Utskottet.

att riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts ifrågakommande framställning.

2:o.

Förra distriktsbarnmorskan Ellen Amalia Maria Lehman, född Vallén.

Under punkten 2 av förevarande proposition föreslår Kungl. Maj:t riksdagen medgiva, att förra distriktsbarnmorskan Ellen Amalia Maria Lehman, född Vallén, må av tiden 11 juni 1915—31 december 1921, varunder hon varit anställd såsom barnmorska hos trävaruaktiebolaget Svartvik, såsom tjänstår för pension enligt reglementet för statens pensionsanstalt tillgodoräkna så lång tid, som erfordras för att hon må komma i åtnjutande av hel pension, dock med skyldighet för Lehman att vidkännas engångsavgift för den tillgodoräknade tiden, såsom om § 6 anstaltens reglemente varit i förevarande fall tillämplig.

Av handlingarna i ärendet inhämtas,
att Lehman är född den 20 april 1886 och således nära 57 år gammal;

att hon under tiden 21 december 1911—28 februari 1922 varit anställd såsom barnmorska hos trävaruaktiebolaget Svartvik;

att hon den 11 juni 1915 blev delägare i barnmorskornas pensionsanstalt och därefter till sagda anstalt erlagt avgifter för åren 1915—1921;

att hon anställdes som första innehavare av en distriktsbarnmorskebefattning i Kvitsle distrikt inom Västernorrlands län från och med den 1 april 1922, varvid hon blev delaktig i statens pensionsanstalt med ett tjänstepensionsunderlag (= hel pension) av 1,000 kronor;

att hon utan någon å tjänstårsberäkningen inverkan tjänstledighet kvarstod i distriktsbarnmorskebefattningen till dess hon från och med den 1 maj 1941 avgick från densamma med rätt till genast börjande tjänstepension;

att tjänstepensionens belopp av pensionsanstalten genom beslut den 20 juni 1941 bestämts till 755 kronor;

att såsom tjänstår för pension tillgodoräknats henne $19\frac{1}{12}$ tjänstår för tiden för anställning i distriktsbarnmorskebefattningen den 1 april 1922—den 3 april 1941;

samt att i den henne tillerkända pensionen ingår ett belopp av 103 kronor, motsvarande hennes tillgodohavande i barnmorskornas pensionsanstalt.

Statens pensionsanstalt har ansett billighetskäl tala för att, i den mån så erfordras för att Lehman skall kunna komma i åtnjutande av hel pension, medgivande lämnas, att mot erläggande av engångsavgift må tillgodoräknas den del av anställningstiden hos trävaruaktiebolaget Svartvik, under vilken Lehman varit delägare i och för vilken hon erlagt avgifter till barnmorskornas pensionsanstalt, d. v. s. tiden 11 juni 1915—31 december 1921. Vid bifall härtill skulle Lehman genom tillgodoräkning av tiden 20 januari 1916—31 december 1921 erhålla en pension av 1,053 kronor, nämligen hel tjänstepension med 1,000 kronor samt därutöver 53 kronor, motsvarande hennes behållning i barnmorskornas pensionsanstalt, sedan engångsavgift för den tillgodoräknade tiden avräknats å behållningen.

Utskottet.

Med biträdande av Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag hemställer utskottet,

att Kungl. Maj:ts förevarande framställning må vinna riksdagens bifall.

Stockholm den 30 mars 1943.

På bankoutskottets vägnar:

HARALD ÅKERBERG.

Närvarande: se anteckning å utlåtande nr 32.
